

virke til et Lovforslag, hvorved Grundlovens § a u i denne Retning forandredes til et § k a l. Naar man da spørger, hvorfor da dette Forslag er fremkommet, naar det endog er blevet udtalt, at hvis man ikke gik videre, end det nærværende Lovforslag gjorde, saa var der ikke tilstrækkelig Grund til at bringe det frem, saa var det snarere et Tilbagekridt, ja, da er det jo en Selvfølge, at saaledes har jeg ikke opfattet Sagen, og jeg tror sandt at sige, heller ikke, at en saadan Opfattelse paa nogen Maade kan forsvares. Det ærede Thing vil jo vide, at der i adskillige Rigsdagsamlinger har været indbragt Forslag om Gjennemførelse af den her omhandlede Grundlovsbestemmelse, og der var altsaa allerede af denne Grund en naturlig Opfordring for mig til at tage det Spørgsmaal under Overveelse, ja, der forelaa efter mit Begreb endog saa en Forpligtelse for mig til om muligt at fremkomme med Forslag sigtende til at fremme det ved Grundloven betegnede Formaal. Om man end, naar man bliver nødt dertil, kan finde sig i, at Grundlovens Bud om visse Forholds Ordning ved Lov blive staaende uden Gjennemførelse indtil videre, saa ønsker Regjeringen dog ikke at have Ansvaret derfor; Regjeringen ønsker da, at Ansvaret maa ligge andetsteds. Regjeringen kan ikke paatage sig nogen Forpligtelse til at tvinge et saadant Forslag igjennem, men den ønsker ikke at bære Ansvaret for, om saadanne Grundlovsbestemmelser ikke blive gennemførte. Allerede af den Grund var det altsaa ganske naturligt, at det Spørgsmaal kom frem, om ikke et Lovforslag burde forelægges, som søgte at gennemføre den vel bekendte Grundlovsparagraf; men dertil kommer en anden Betragtning; det er fuldkommen rigtigt, at der paa dette Omraade, tilkommer Kongen en meget udstrakt Bevillingsmyndighed, og det er ogsaa Regjeringens bestemte Hensigt at fastholde og have sin Bevillingsmyndighed paa dette som paa andre Omraader, naar der i saadanne Forhold ikke opnaas Overensstemmelse mellem Regjeringen og Representationen om en ny Lov, der gjør Bevillingsformens Anvendelse mere eller mindre overflødig. Men, mine Herrer, fordi der tilkommer Kongen en udstrakt Bevillingsmyndighed, derfor kan en Mi-

nister meget vel have Grund til at søge dette Forhold undnet saaledes ved Lov, at det ikke bliver nødvendigt i saa stort Omfang og en saadan Grad at være henvist til Bevillingsmyndighedens Anvendelse. Fordi Bevillingsmyndigheden er udstrakt, netop derfor maa der paa et saa omfattende Omraade som dette frembyde sig mange Spørgsmaal, med Hensyn til hvilke en samvittighedsfuld Minister netop ønsker, at ikke saa Meget skal være overladt til Administrationens Skøn. Derved fremkommer der for dem, der ville søge om sliq Bevilling, en ikke ringe Grad af Usikkerhedstilstand. Det er vanskelige Spørgsmaal, som der bliver forelagt den Minister, som skal give Kongen Raad i sliqe Sager. Paa den ene Side staa Ansøgenes Lønner og Interesser, og paa den anden Side staa Andres Interesser, som mere eller mindre berøres af disse Forholds Ordning, og der er derhos i det Hele almindelige offentlige Interesser at varetage. Det er efter min Opfattelse meget tiltalende for den Minister, som skal behandle saadanne Sager, naar det kan lykkes ham paa en god Maade at faae lovbestemte Regler opstillede, hvorved han kan fritages for det Ansvar, som er forbundet med at give Kronen Raad ved Udvælsen af den Kronen utvivlsomt tilkommende Bevillingsmyndighed. Det er altsaa en ikke ringe Usikkerhed for den Sogende, det er en ikke ringe Vanskelighed for Ministeren, som fjernes, naar saadanne Forhold ikke længere udelukkende ere henviste til Afgjørelse ad Bevillingsveien. Det kan heller ikke mistjendes, at der gennem de hinanden afløsende Ministres mulig vekslede Anskuelser paa et saadant Omraade kan fremkomme forøget Usikkerhed; thi hvem svarer for, at de Anskuelser, i Henhold til hvilke jeg, saalænge jeg er Justitsminister, vil tilraade Kongen at benytte sin Bevillingsmyndighed — Anskuelser, jeg i det Væsentlige har søgt at give Udtryk i nærværende Lovforslag — af følgende Justitsministre vil: blive anerkjendte for rigtige? Hvem kan vide, om de ikke i visse Stykker vilde gaa videre, i andre være mere tilbageholdende. Hvorom Alting er, den, der hidtil har maattet søge om Bevilling, kan kun vinde derved, at den fremkommer en Lov, der opfylder